

L'Esquella de la Torratxa

Any XLIII : Número 2228

15 cèntims = Atrassats 30

Barcelona, 18 de novembre de 1921

PER NEDE A LA FOTOGRAFIA DEL ATENEU DE BARCELONA

ESQUERRA CATALANA

A CA LA MANICURA

—Si no pren molt oli de fetge de bacallà i molt ferro, no la farem mai bonica aquesta mà.

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO & INTESTINOS

GASTROL

MIRET

PROBARLO ES CURARSE

MARCA MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205 - BARCELONA

DE VENTA
EN TODAS PARTES

Bloks Notes

a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN Unió, n.º 3
BARCELONA

GRANS MAGATZEMS

DAMIANS

ÚLTIMES NOVETATS

en vestits, abrics, barrets, impermeables,
camiseria, gèneres de punt, etc., etc.

Mobles de totes classes

ESTUFES extens assortit

SECCIÓ ESPECIAL

de varis articles

al preu únic de 3⁶95 pessetes

SWAN

SAFETY

OMPLE AUTOMATICAMENT

Arri, arri, tatanet!
anirem a Sant Benet,
comprarem un plateret...
per a dinà, per a sopà...
i una pluma pel «papà».

DESDE 22'50 Ptas.

EN LES PRINCIPALS PAPERERIES

MABIE, TODD & CO LTD - FABR 133-135 OXFORD ST LONDRES

AGENT G^{ra} HENRY M. REIS PROVENÇA 304 BARCELONA

SARNA

(RONYA)

ANTISARNIC MARTI

Unic que la cura SENSE BANY
Les seves imitacions són cares,
perilloses i de olor repugnant.

Es ven a totes les Farmàcies i
Parlament, 17 BARCELONA

Soler i Torra germans

BANQUERS

Compra venda de valors · Ordres de Borsa · Canvi
de moneda · Giros sobre l'estranger · Comptes
corrents en monedes Nacional i Estrangera

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

UNA NOVA LLIGA

Un amic que temporalment resideix a Ginebra, adscrit a la Societat de Nacions, ens escriu tot encuriós per l'aparició d'aqueixa nova petita nacionalitat que's diu Sarrià. Tots aqueixos que a Ginebra tracten amb nacions, són semblants als astrònoms cerca-

dors d'estrelles. Quan ne descobreixen una de nova, els astrònoms l'estudien, la medeixen, la sospesen, li fan l'anàlisi i la registren. Doncs igual els astròlegs polítics. En el cel de les nacionalitats ja les han catalogades totes, i quan la vida o la broma en creen d'altres, les estudien com els astrònoms als cometes nous.

—Li hem dit a un membre de la Societat de Nacions, —afegeix l'amic de Ginebra,—lo que succeeix a Sarrià i ens ha recomanat que diguessim als sarrianencs que fundin la «Lliga internacional de les barriades en perill d'agregació».

Però Sarrià és més que una barriada, és més que un poble, és més que un municipi, és una nacionalitat. Té una història, té una església, té unes costums, té, sobre tot, la voluntat, que segons el senyor Prat de la Riba, és una qualitat específica de la nacionalitat. Hi mancava el martiri i ja'l té. Com Catalunya serà un poble anorreat, amb un tirà i uns nacionalistes. Com Catalunya ha tingut el seu 25 de novembre que ha estat el 10 de novembre, i ha fet, després, la solidaritat sarrianenca. Com Catalunya, aviat tindrà una dreta i una esquerra, i *La Veu de Sarrià*, amb fulla agrícola i una secció de «Sarrià pel món», i fins li sortirà un Cambó que en nom d'un pràctic intervencionisme, acceptarà, oh vergonya!, una regidoria de Barcelona i un lloc en la comissió d'Hisenda.

En temps de la República, els cantonals de Cartagena enviaren comissions per totes les terres pròximes, demanant auxili. Quan una de les comissions arribà a Jumilla, l'alcalde se negà a complaure an els cantonals, declarant que Jumilla volia viure en pau amb totes les nacions. Sarrià era la nostra Jumilla. Ella volia viure apaciblement

la seva vida patriarcal, sense decantar-se ni per la pagesia ni per Barcelona. Com si sapigués la divisa dels Rohan, deia: «Poble no sóc, Barcelona no puc, Sarrià me quedo». I Sarrià era. Però hi ha la llei fatal de que el peix gros se menja el peix petit, i la balena barcelonina s'ha empassat al roquer sarrianenc.

I ara, heu's aquí que Barcelona té, com tenia Alemanya, una Alsàcia-Lorena, que no, conseguirà absorbir. Sarrià restarà Sarrià, i els seus fills, en les cèdules, en els documents, en les fulles oficials, faran constar el seu lloc de naixença, que mai serà Barcelona. Arribarem al tancament de caixes, veurem una assemblea de municipalistes, presenciarem un plebiscit, apareixerà una poesia patriòtica, i tal volta l'Orfeó Sarrianenc, iniciï una propaganda lírica amb un «Himne a l'escut», lletra i música de capellans.

Estava escrit en les estrelles. Barcelona representava l'autonomia nacional. Sarrià representa l'autonomia municipal. Barcelona desvetllà les regions espanyoles i Sarrià aixecarà les viles. Sarrià, com Dantzing, com Fiume, voldrà ésser una ciutat lliure. I una vegada més quedarà complet que'ls fills surten als pares, i que *La Marsellesa* tindrà sempre raó, fins quan canta, que per allà on passaren els pares, passaran els fills. Només que Sarrià en lloc d'ésser el fill pròdig, era el fill tacany.

PARADOX

Si m'embrutes, t'emmascaro

Un cop més s'ha parlat de la manca de finor, de la duresa que, gairebé sense excepcions, caracteritza als catalans, massa esquerps i excessivament aspres, per a captar-nos la voluntat i la confiança dels demés.

Malhauradament, no és el retret una calúmnia. En general, pequem els catalans de grossers i poc atents. La força que la cordialitat i la simpatia representen, la desconeixem nosaltres, prou ensoberbits i orgullosos, per a avenir-nos a la ductilitat i a les formes socials, que en altres països dominen. La característica del català, si ho és de debó, sembla demanar un comportament especial, que ultra repugnar a la generalitat de la gent ens lleva bona part de l'atractiu que acompanya a tota persona mitjanament polida.

Lluny de curar-nos d'aquest defecte, més visible en els estaments que dient-se culturals pretenen, en diversos sentits, monopolitzar la representació de Catalunya, diria's

que trobem gust i que ens complavem en accentuar la nota d'ordinària que suposa l'expressar-nos baix ment; en produir-nos amb una vulgaritat i una incorrecció impròpies dels homes educats. No diguem les infinites vegades en que, a l'expressió grollera, a l'ademà pinxesc, acompanya la flastomia. Es sabut, que hi ha qui té a gala l'oblidar que l'enteresa i l'energia, no exclueixen els modos.

Tot això vé a tom en recordar lo succèit en l'avant darrera sessió consistorial. Aprofitant-se de la discussió del R. D. que disposa l'agregació de Sarrià, s'expressaren alguns regidors regionalistes, amb un tò i una cruessa que diuen c'arament el seu llinatge. Que tancaríem el cor a tota esperança de millorament pel cantó de que parlem, si realment, siguessin els tals la selecció de la raça. El fet, lluny d'ésser una novetat, vé repetint-se a l'Ajuntament amb freqüència. Dir que l'administració de la ciutat, i per tant el Consistori, es troben en poder d'una menestraia sense tradició espiritual, seria ofendre el *senyor Esteve*, poruc, avar, oportunisto; emperò, creient i ànima de canti, en el fons. Etnicament, té el *senyor Esteve* prou definida la seva persona itat, perquè se li acumulin altres pecats que els propis.

Referint-se a un debat anterior al de que parlem, recomanava *La Veu* l'elegància, atribut, afirmava, de les aristocràcies. I ho deia, reptant a un regidor contrari de la «Lliga».

Amb raó ensenya un adagi, que cap cornut es veu les banyes.

JUST

Jocs de pessetes

Lo del Certàmen Literari de Reus encara *cueja*. En les penyes literàries no's parla de res més.

Es diu que, no per excés de rigorisme en el Jurat, sinó per ignorància palesa del mateix, foren desestimades moltes composicions de poëtes prínceps i de prosistes capitans generals.

—Mireu que deixar en terra an En Carner!...—gesticulen els del cenacle del carrer d'Escudellers.—Això clama venjançal

—Nois, cal acatar el fatalisme tradicional—respon un postergat.—Reus, París i Londres!... Es el «Abracadabra»!

—Sí, però En *Pep to* representa ara a Roma; la Roma Consular i Tentacular.

I ve't aquí com d'una simple carbassa floralesca, en podria esdevenir una delicada qüestió diplomàtica, entre pobles cimals de la vella Europa.

El que's va alegrar

Si els nostres diaris tinguessin la preocupació dels diaris de tot arreu per l'opinió pública, i el desig de recollir-la pintorescament, haurien aparegut, a tall de *Le Journal* o *Le Matin*, preguntant: Quin és l'home que més ha sentit lo de Sarrià? Quin és l'home que més se'n ha alegrat?

L'home que ho ha sentit més, ja se sap, ha estat el regidor de Sarrià. Però, i l'home que més se'n ha alegrat? Es un home misteriós i amagat que porta el nom de president de la Junta del Cens.

Semb arà estrany, però aquest és el fet, molt comprensible. Quan se confeccionava el cens de Barcelona se feia també el de Madrid. Acabats tots dos, les juntes del cens respectives, ajornaven la publicació de les xifres definitives per a poder augmentar-les o disminuir-les a voluntat per a obtenir, al menys en la estadística una preponderància numèrica. El temps passava i les xifres no's publicaven. A la fi, Madrid llença les seves. Barcelona, al cap de poc temps feia igual. Barcelona, tenia setze mil habitants més que Madrid...

Però aquella majoria obtinguda era exígua i podia ésser trencada per Madrid en un any. El president de la Junta del Cens portava aquesta pena al cor, quan l'agregació ha vingut a treure-se-la.

Ha comptat els veïns sarrianencs; ha vist que eren 20.000. Els ha sumat, després, als de Barcelona, i ha comprovat que la majoria d'habitants conseguida damunt Madrid, amb l'agregació de Sarrià, era definitiva. El president, dona un gran sospir d'alegria, de l'home que's treu un pes de sobre:

—A l'últim!

L'acaparador

Els autors catalans, particularment els que's dediquen al gènere còmic, estan que treuen foc pels queixals davant dels èxits formidables d'En Montero en el vell teatre del carrer de l'Ho pital.

Saineters i comediàries no poden surar i van perdent els cursos per la senzilla raó de que l'admirable arranjador de *L'admirable Crichton* tot ho acapara i entre peces, revistes i traduccions agavella els cartells totes les temporades.

L'altra tarda don Joaquím va topar-se al Pla de la Boqueria amb un col·lega autor festiu.

—Què haveu entregat al «Romea», aquest any?—li preguntà paternalment.

—Una comedieta en un acte; però no sé encara quan estrenaré.

—Quan estrenareu?... Es fàcil de calcular-ho, home.

—Com?

—Compteu: què em queda de vida, a mi?... Vint anys?... Doncs estrenareu per allà al 1942.

Cap a Belem

A l'endemà d'arribar els expedicionaris catalans a Lisboa, demanen audiència al president de la república que els hi fou concedida immediatament.

El president de la república portuguesa viu en un antic palau reial que's diu palau de Belem, a la vora del Tajo, envoltat d'un jardí amb boixos i estàtues clàssiques. En Ribé, guiava l'expedició. En Francesc Pujols, el filòsof, preguntà:

—On anem?

—A Belem—respongué.

En Pujols, començà a recitar:

A B.lem, anirem
i al president saludarem...

Els altres continuaren i així recitant *Els Pastorets*, arriba la caravana catalana, al palau presidencial.

EL REI DE MONTJUIC PRESIDINT EL «BESAMANS».

—Vagin passant, vagin passant, no s'entretinguin.

El protocol

El senyor Ribé, que és el marquès de Viana del municipi, ha tornat a conduir una expedició de regidors i altres agregats a l'estranger. Va anar a Lisboa, a inaugurar l'exposició d'art català. Abans d'arribar-hi, els expedicionaris començaren a parlar sobre les seves preferències a l'arribar a les ciutats visitants.

- Jo començo a caminar, fins a perdre'm pels carrers.
- Jo vaig al teatre.
- Jo als cafès concerts.
- Jo als museus.

En Ribé, amb un aire tot ingenu, confessà:

—Jo, lo primer que faig, és averiguar com se diu l'alcalde.

El viatger concirós

Diumenge arribà En Cambó a Barcelona; però vingué de amagatotis, barrejat entre els passatgers pipiolis de primera classe, per a que no fos observat dels molts ciutadans que anaren al baixador a esperar al ministre de Instrucció Pública senyor Silió.

Un barceloní, al veure al pobre Francisquet, tot concirós, allunyat de la gresca oficial, digué:

—Es que vé de incògnit.

A lo qual replicà un sarrianenc:

—No; és que vé de remordiment.

Un d'aquests matins de fred, va acudir-se'm el menjar unes mongetes fregides, per a esmorzar.

Per tal de no deixar-les anar soles, vaig decidir afegir-hi una salsitxa. Per a acompanyar les mongetes, i per a trencar la costum que demana que sigui llomillo lo que's barregi amb les seques.

Per raons de caràcter privat i que no vé del cas aplicar, vaig condimentar el plat jo mateix. Resultat: que en tenir la salsitxa a la paella, va reventar aqueila escampant-se el contingut per mil indrets.

Tota la cura esmerçada en l'operació, no bastà a evitar l'espandiment de la carn, apressada en l'interior del budell; a cada nova tentativa per a recullir-la, s'escampava la substància amb major força.

En la lluita, va vèncer la salsitxa, que vaig menjar-me, al fi al, en partícules microscòpiques.

El fet, lògicament, havia de preocupar-me. Posat a reflexionar sobre lo succèit, vaig pensar en la major o

FREDOLICS

— Què tens, que fas aquesta cara?
 — Res. Per Tots Sants em devia atipar massa de panellets, i ara me n'ha sortit un al nas.

menor intensitat del foc, amb la pressa desplegada en la operació, en la qualitat de l'envoltori empleat pel tocinaire, en els mil detalls, en fi, capaces de justificar una reventada, amb caràcter de catàstrofe.

Amb la llealtat deguda als llegidors, declaro que a desgrat de les hores passades cavilant, examinant el pro i el contra, sospesant el blanc i el negre del problema, no vaig arribar a donar en el *quid*. En creure'm en possessió de la veritat, un dubte crudel em sobtava de nou. Un aspecte insospitat, destruïa la demostració anterior.

Amb aquestes estaria encara, si la Providència, en forma de cuinera, no hagués acudit en auxili meu. A l'hora que som, i mercès a una felicíssima coincidència, tinc cabal coneixement de lo que precisa, per tal d'impedir que, un cop a la paella i l'oli en ebullició, reventi la salsitxa.

Segons el testimoni del tècnic de referència, femení, com acabo d'indicar suara, és indispensable l'anar punxant la salsitxa a mida que aquesta va rostint-se. Per el cas, serveix a maravel·la una agulla de cap. Lo essencial, és obrir a lo llarg i al voltant del cono alimentici, una sèrie inacabable de invisibles foradets.

La solució m'ha tret un pes del damunt. D'ara en avant, no s'em reventarà mai més la salsitxa, cas de que m'assalti novament la pensada de fregir-la amb mongetes.

Lo que no entenc—i això és lo que m'amoinarà en lo successiu,—és com en comptes del budell acostumat, no utilitzen els tocinaires el paper bristol, en tractar-se de fabricar salsitxes.

La vida presenta cada misteri...

Els nostres nobles, o un gran conflicte resolt

Barcelona comença a estar d'enhorabona! Tan mateix no podia anar això de que a Madrid hi hagués un senyor de sang blava a cada casa, i en canvi a Barcelona no tinguéssim altres nobles que En Samà i l'amo del laberint d'Horta.

Sort que quan vingué el rei per primera vegada es feu perfecte càrrec de la manifesta inferioritat de la nostra ciutat en relació a la *villa del oso y del... presupuesto*.

I començà a funcionar la fàbrica nobiliària, de la que n'han sortit els comtes de Vall de Canet, de Santa Maria de Sans, de Lavern, de Caralt, de Güell, de Godó, els barons d'Oller, de Bonet y de Grifó; els marquesos de Alella, de Foronda...

Emperò, francament, cap d'ells és prou decoratiu i així s'expliquen els apuros que va passar En Martínez Anido quan li anunciaren la sobtada arribada del rei de Bèlgica a la nostra ciutat. A quina *altura* quedarà Barcelona, si complimenta al popular i heroic sobirà una representació de la nostra noblesa?

I don Severiano es va veure que venia damunt d'ell un conflicte que ni el del Sindicat únic i el del quiosc de begudes i barrila de la Rambla del Centre.

I la raó li sobrava al nostre «general-governador».

DON ALFONS SALA

Il·lustre defensor de la República de Sarrià

ESPAÑOL

Carn de dona, obra ianqui, ha vingut a constituir un plat escullit, entre mig de tantes raccions de fonda de sisos com ens serveixen en aqueixa casa. Potser això la perderà; però cal no obstant que En Santpere se n'apunti una de bona. La comèdia és digne d'un gran teatre; és realista, sí, però sense procacitats insanes; és divertida i és humana, al mateix temps que's tracta d'una hermosa concepció i d'una bella pàgina literària.

Els artistes de l'«Español» la juguen tan bé com saben i poden. Potser alguns no hi arriben, però... valgui la bona voluntat.

MUSIQUERIÉS

Ha terminat la sèrie de concerts «Orquestra Pau Casals». El sisè i últim proporcionà als professors i al mestre continuades ovacions ben merescudes. L'obertura de *Coriolà*, de Beethoven, fou dita magistralment per l'orquestra; en el exquisid *Concert*, de Bach, la senyora Landowska i els senyors Vila i Casals estigueren encertadíssims; el *Concert*, de Mozart, per a piano i orquestra, merescué als intèrprets un sorollós esclat d'aplaudiments; i finalment la *Simfonia dels Alps*, de Strauss, composició grandiosa i inspirada, entusiasmà a l'auditori.

Vaja, un nou triomf per al mestre i per als deixebles. Ja voldríem ésser a l'anunciada sèrie primaveral.

Preguntaven a un mal casat:

—Diguei la veritat: ¿què donaria ara vostè per a esdevenir solter?

L'home, invariablement, responia:

—Què donaria?... La dona.

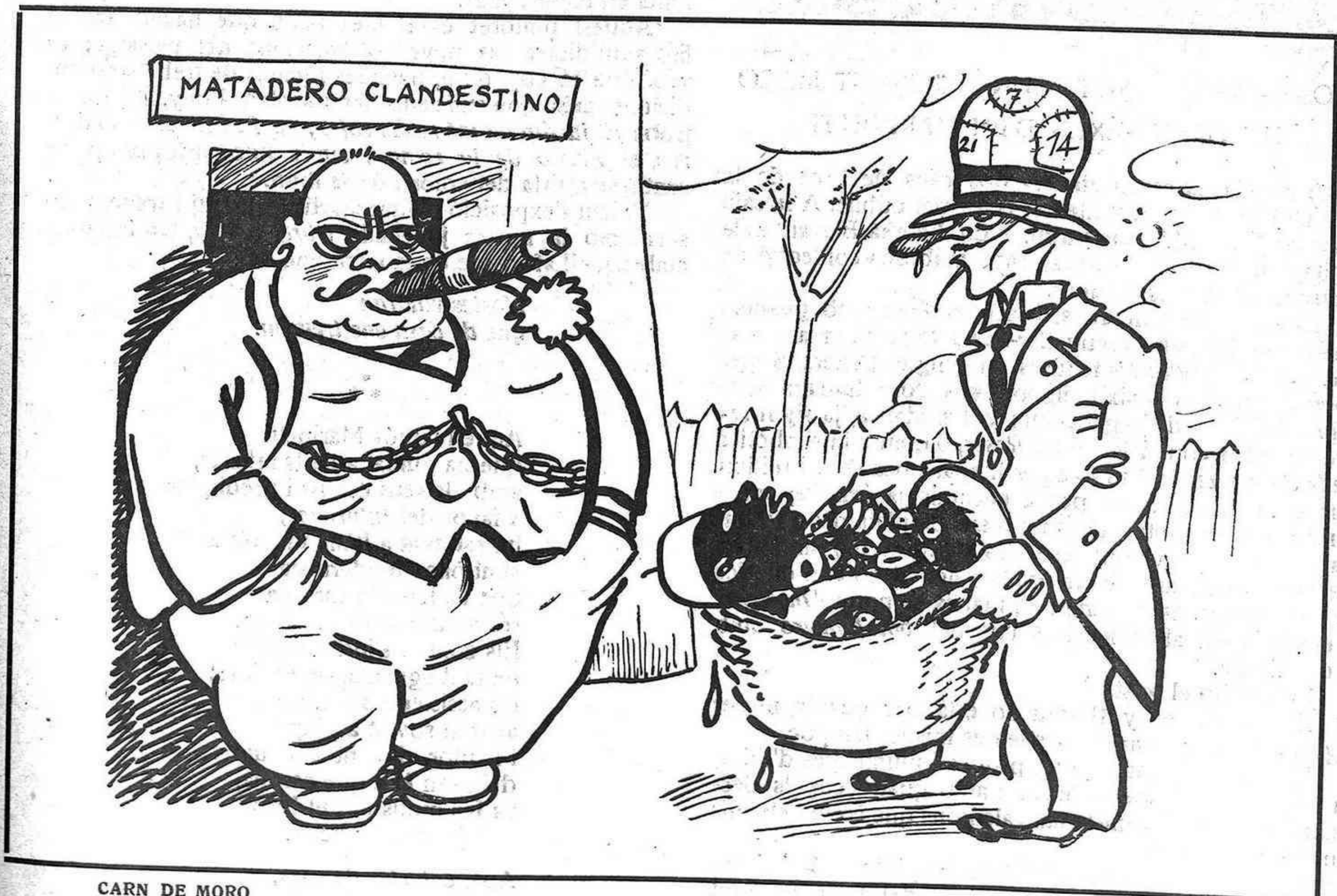
FOOT-BALL

Tindrem un camp digne de Catalunya?

Havem parlat amb una alta personalitat del «F. C. Barcelona», i ens ha contat una sèrie de coses veritablement meravelloses.

El nostre club campió, veient el gran augment de socis i la ferma campanya que porta a cap, ha cregut fer un gest ple de gallardia que donarà fe d'una força digna de la raça catalana.

El «F. C. Barcelona» vol portar a cap la construcció d'un camp que sia digne de la Catalunya deportiva, per lo qual compta amb una directiva composta per fermes aimants del club que porta per nom el de la nostra aimada ciutat, que's desviuen en donar mostres de les seves iniciatives, i de que ho logran, ho demostren les proves que tenen donades dels seus acerts en tot quant s'han proposat. Amb aital motiu, regna entre els socis una afalagadora satisfacció que és precursora de grandiosos aconteixements. De moment podem donar per segur que'ls socis s'uniran a les iniciatives de la seva ferma i activa Junta.

CARN DE MORO

—A quant la paguen, per a fer butifarres?

* *

I ara parlem dels partits del diumenge.

F. C. Barcelona-F. C. Internacional.—Com era de esperar, aquest partit fou el que portà més gent. El «Barcelona» seguint la seva *mania* de no perdre, va guanyar an el «Internacional» per cinc goals a dos que'n varen fer els «blancs».

El partit en general fou molt escaient, i els del «Internacional» varen fer veritables esforços per a contrarrestar el joc dels futbolers campions, però aquests apretaren i fins varen posar en pràctica fer un goal a favor dels contraris. Però, com que'ls del «Internacional» no varen volguer ésser menys, també En Solà, d'un cop de *tete*, en ficà un altre a favor dels barcelonesos.

El *clou* de la galanteria.

C. D. Europa.-R. C. D. Español.—També entre aquests dos clubs hi hagué *movimiento general*. Els europeus, davant dels «realistes», jogaren un partit molt «caio» i divertit, acabant amb un empat a dos goals. Total: un empat, que segueix el campionat amb gran èxit i que la Federació fa «peles» de veritat.

I prou per avui.

NOLUS

DOS CAPS DE BROT — UN APRENENT MACO UN GRAN «ÈXIT» D'EN MARINETTI

A les «Galeries Laietanes» dos caps de brot de la pintura catalana es disputen el favor del públic. A la sala gran En Josep M.ª Tamburini, i En Laureà Barrau a la petita, ens mostren la seva traça amb una col·lecció de pintures d'allò més maques.

Es En Tamburini un artista que pinta amb guants i que'ls usa fins per a escudellar-se *La Sopa* i per a posar *Fiors S ques* i *Violetes tendres* en sengles pitxers. Si per coses tan humils fa això, figureu-vos com tractarà a la *Mare de Déu* cada vegada que vol pintar-la, ja sigui representant-la com a *Verge del Roser*, o com a la simbòlica *Sede Sapientiae*; llavors el color li apar poca cosa i utilitza l'or com els orfebres per a enriquir la imatge; val a dir ho, aquest pintor té unes mans de plata per a treballar, lo qual motiva que les seves pintures tinguin a més de força mèrit artístic un gran valor decoratiu que les fa molt atractives. Ademés, ell mateix es porta l'*Incenser*, i ens estalvia als crítics l'us del *botafumeiro* amb molta finura.

Jo li alabo el gust.

El seu company Barrau no està per guants, ni per figures de porcellana, ni per temes místics tampoc.

Empaita els models a les platges i muntanyes d'Ibiza, fa que se li posin bé a ple sol, i amb quatre copets despatxa una tela, deixant-la tan calentona que crema els ulls de mirar-la només.

— Després de la contemplació de les pintures finíssimes de l'altre, dolces com un pastell suís del Forn de Sant Jaume, les valentes entonacions d'aquest pintor ens fan pensar en el sol d'istiu, en els banys i en les síndries

valencianes. Evocació ben agradable en aquests dies de fret insospitat.

Jo, francament, trobo que les pintures d'En Tamburini reclamen els salons i les saletes de confiança de la *gente bien*. Són tan delicadetes! En canvi les *moces* d'En Barrau poden anar a tot arreu, perquè estan fetes a l'intemperie des de menudes.

De la grapa d'En Barrau no en parlem. Després d'En Sorolla és potser el pintor llevantí que'n té més.

Malgrat això, el seu art ni sorolla ni és graponer. Només de tant en tant el trobem un poc lleuger en cercar els *trucs* de l'ofici.

Però no està bé treure els drapels al sol a un artista tant xarmant com En Barrau, que cultiva la pintura solejada amb el braó d'un artista novell, amb tot i tirar per avi.

* *

Ara que és moda parlar arreu del soldat inconegut, em vé de perilla ocupar-me d'un pintor també inconegut... fins dissabte al vespre, que va inaugurar una bona exposició de ses primícies pictòriques al «Saó Parés», En Gregori Prieto, jovincel vingut de Madrid per a donar-se a conèixer a Barcelona.

En Gori Prieto és un temperament a la moderna, que cerca els camins lluminosos per on va el jovent i marxa amb pas segur, ara entretenint-se a pintar el *Palacio Rosa*, ara els *Verdes del Jardín*, ara la *Casita Roja*, ara la incisadora *Ventanita de la casa blanca*, encertada polifonia en color suaus.

Aquest pintoret és el més rodó que havem trobat fins avui dintre les noves orientacions del paisatge; es veu que té cop d'ull, manetes i ganes de treballar, condicions més que suficients per a arribar lluny, allí on es troba *El jardín de las rosas rojas*, la *Fuente de los pájaros*, el *Prado de la reina* i altres llocs apropiats per a sentir-se artista del color i de la llum.

Veient l'exposició d'aquest artista ingenu i franc, pensava amb la nostra jovenalla *vibracionista*, tan bufada i amb aquell aforisme de la terra que diu:

*Hostes vindran
que de casa ens treuran.*

* *

Aquell famós Marinetti que ha guillat a tants artistes, amb els seus escrits i prèdiques a favor del *futurisme*, ha estrenat a Itàlia una obra simbòlica-modernista que va tenir la fortuna de moure gran sarracina. Els còmics s'indisposaren de tant aguantar-se el riure; els assistents a l'estrena anaren sovint a pinyes i l'autor, donant-se compte del gran èxit que assolía, va fer mutis per el foro rodejat dels policies.

Apa, *cubistes* de casa, apunteu-se la notícia.

C. ARBÓ

LOCALITATS CARES

A tal preu s'estan posant
les butaques dels teatres
que haurem d'adoptà el sistema
de seure els uns sobre els altres.

ESQUELLOTS

En un escorxador clandestí descobert l'altre dia al Poble Sec, s'hi trobaren encara el cap i les potes d'un burro cansat. Pobre animaló!

Ves qui li havia de dir, ara fa anys, quan rebia les garrotades de la mestressa terrissaire, que acabaria a la panxa dels barcelonins en forma de xoriços i botifarretes.

Alabat sia Déu!

Estí vist que no's pot nèixer ase en un país de gent massa aixeiada.

Llegim:

«Un reciente acuerdo consistorial obliga a los dueños de automóviles a usar en los mismos bocinas de sonido grave.»

Sonido grave:

—Tan se val!—diran els pobres vianants—Si la gravetat dels autos no està a les bocines, sinó a les rodes.

Quasi totes les nacions—el mateix les bel·ligerants que les neutrals—celebraren la data del 11 de novembre amb gallarets i festes extraordinàries.

Ens sembla, no obstant, que les nacions i l'humanitat entera tindrien d'ésser més circunspectes en aquest punt.

No és hora, creiem, de commemorar una firma de pau

amb estentòries manifestacions de joia, quan ens trobem precisament en perill bèl·lic constant.

Exemple: Sarrià. Qualsevol els va als sarrianencs amb festivals de l'armistici!...

—Via fora lladres!—aquest és el crit.

Això dels urinaris públics, cavallers, s'està posant tan indecentment que aviat donarà un què sentir. I serà precis que els quioscs de necessitat que no's decideixin a caure per ells sols, els tirem a terra violentament els transeunts que encara tenim una mica de vergonya.

Es conta de la porqueria tradicional dels marselesos, que quan arribava en dia de boira un vaixell en aquelles aigües, el patró feia tirar una soga al mar.

—Què toques?—preguntava.

I com el mariner respongués: «Mer..!», el patró deia:

—Tira l'ancla, noi, que ja hi som!

La fama dels antics marselesos serà aviat superada pels moderníssims barcelonins.

Es troba a Barcelona el cèlebre doctor Voronof, que s'ha fet famós injectant glànules de mico en els cossos humans, als quals rejuveneix visiblement.

Per cert que s'assegura que són molts els socis del «Círculo del Liceo» que van darrera de l'eminent doctor demanant tanda per a que els hi injecti les glànules simiesques com més aviat millor.

Es comprèn; estem en plena temporada d'òpera al «Liceo» i és qüestió d'empaitar ballarines.

Sigilosament, com un fascinerós que anés a fer una mala acció el concessionari del famós quiosc de bunyols de bacallà projectat a la Rambla del Mig, començà les obres de construcció.

Ho feu amb totes les agravants: alevosia i nocturnitat.

Alçà la valla—per cert que molts se creien que era per a fer un pou del Metropolità—es ficà a dins, i allí, a l'ombra, vinga trescar...

Afortunadament la veu del bon sentit s'ha imposat a les altures, i el batlle ha fet suspendre les obres.

Val més així. Ça com llà també les hauria sospeses el governador.

O violentament els veïns de la Rambla.

Val més així.

Ha mort, a Barcelona, l'il·lustrat periodista, crític d'art i notable paisatgista En Francisco Casanovas, qui amb diferents pseudònims col·laborà en els nostres Almanacs.

D. E. P.

Durant l'accidentada sessió consistorial de la setmana passada, en que fou discutida l'agregació de Sarrià a Barcelona, un regidor, exaltat, va pronunciar una paraula sagramental!

—Poca solta! va exclamar furiós.

I, com un sol home, els regidors presents s'alçaren indignats i protestaren desaforadament.

Es clar: Tots tenien cua de palla.

NOTES DE CASA:

De l'«Orfeó Escola Choral Martinenca» rebérem una invitació-cartell per al *Quart Concurs de Lectura Catalana* celebrat diumenge passat en son estatge social amb motiu de la Festa Major de la barriada.

— Del Director de la nova «Casa de Remates» (Subastes), Passeig de Gràcia, 132, havem rebut una tarja de convidat per a l'inauguració que tindrà lloc demà a la tarda.

— Del «Foment de la Sardana» (Districte II i III) rebérem programa i invitació per a les audicions d'aquest mes en aquelles barriades.

Cinc cobles de les més famoses interpretaran les més celebrades sardanes.

— De l'«Associació Catalana d'Artistes», una atenta invitació per al Concert II, que's celebra aquesta nit.

A tots moltes mercès.

RESPOSTES PAGADES

Josep Cervelló: No el podem complaure. H. Parés: Amb uns versos tant incorrectes, no farem res.—Ll. C.: S'aniran publicant de mica en mica.—Adam Xiclet: Està bé, i tantes mercès.—Ll. Ramírez Carulla: Es bastant enginyós, però absolutament incorrecte de forma.—J. Noguer i B.: Tot lo que envia és ple de bons intents, però digne d'anar a la panera.—A. Roig: Hó sento, però el dibuix no'ns convé.—Joan Pasqual: Aprofitarà quasi tot. Lo de la cartera, si és que realment hi dorm, anirà sortint.—Ramón Trias: Doncs... no va.—P. del C.: Rebut, i entesos.—P. S. i M., R. M., J. M. C. i P. i Tatis: Rebut els originals que envien amb destí als *Almanacs*, i tantes gràcies.

T. T. i R.: De forma no està mal; lo que potser té escassa picardia i és excessivament llarg donada la simplicitat de l'assumpte. En fi, veurem.—R. Riu i Gener: No pot anar, de cap de les maneres.—Frederic Sala: No són prou correctes; és llàstima.—J. D. Manges: S'hauria de retocar bastant i no sé si ens lleurà el fer-ho.—Juli Vert: El dibuix és mansoi, i, com a xistu, quelcom agafat pels cabells. Ah!... I, els versos, incongruents i defectuosos.—Rafel Riba: Rebut el sonet, que s'aprofitarà.

—Com pot ésser que'l difunt senyor Massana hagués fet tants estalvis?

—Molt senzill. Es que en el seu establiment gastava LAMPARES "Z".

EDEN CONCERT

COMTE DEL ASSALT, 12

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE—Tots els dies grans espectacles a les 3 1/2 tarda i a les 9 1/2 nit

Gran èxit de la cèlebre Amparito Medina

COMPRANDO

EL AÑO EN LA MANO

ALMANAQUE - ENCICLOPEDIA de la vida práctica para 1922

TENDRÁ: Santoral y Calendario perpétuo, *Conocimientos* de Astronomía, Religión, Música, Cinemática, Medicina, Higiene, Feminismo, Ciencias ocultas, Biografía, Mitología, Deportes, Modas, Toros, Mecánica, Puericultura, Geografía, Cocina, Agricultura, Aviación y Navegación, Industria, Política, Literatura, Economía Doméstica, etc., etc., y participación a un Billete entero de la

LOTERIA DE NAVIDAD

El precio de EL AÑO EN LA MANO es de Pesetas 1'50 en rústica - Pesetas 2 encuadernado
Se vende por toda España y América

DANTE - *La Divina Comedia* Un tomo 8.º Pesetas 7

PERE COROMINAS - *Cartes d'un visionari* Un volum 8.º Pesetas 4

Para tener los niños
sanos y fuertes

MI SISTEMA
PARA LOS NIÑOS

POR

J. P. MULLER

Pesetas 4

15 minutos de trabajo
diario para la salud

MI SISTEMA
PARA LAS SEÑORAS

POR

J. P. MULLER

Pesetas 4

GOMEZ HIDALGO
MARRUECOS

LA TRAGEDIA
PREVISTA

PRÓLOGO

DE

MARCELIN DOMINGO

Un tomo 8.º

Pesetas 6

F. BASTOS ANSART

EL DESASTRE
DE ANNUAL

MELILLA

en Julio de 1921

Un tomo 8.º

Pesetas 5

AVIAT!! AVIAT!!

ALMANAC

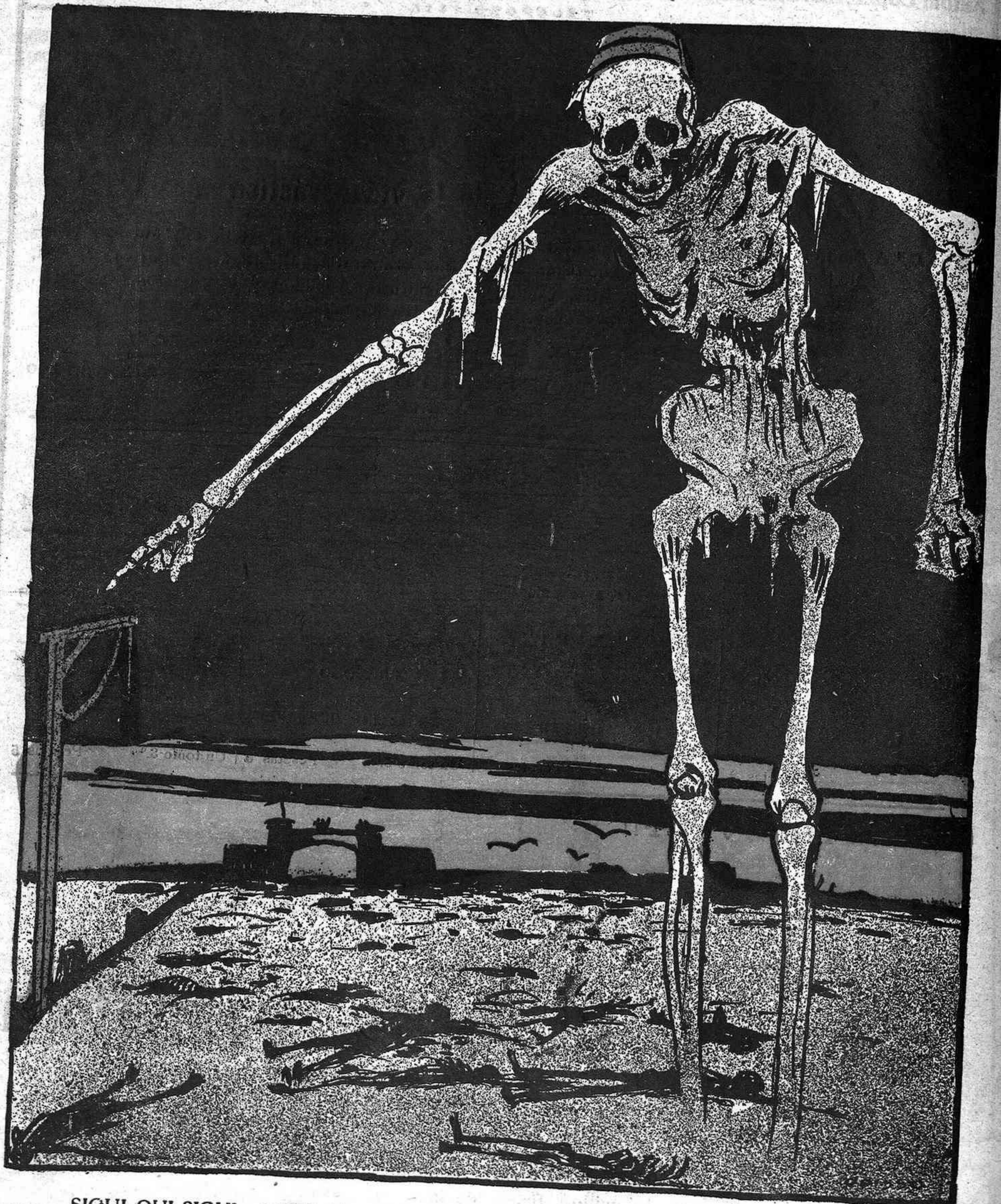
DE

L'Esquella de la Torratxa

per a 1922

Tindrà forma de llibre i constarà d'unes 200 planes atapaïdes de il·lustració dels nostres dibuixants i pintors. Text de les millors firmes de la terra.

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, rementant l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebalxes.

SIGUI QUI SIGUI... I PER ALT QUE ESTIGUI

—Es, veritat que som molts, sí; però aquí encara n'hi
falta un.